

[Finnemann Bruun.]

foretage Ekspropriationer. Det vil ikke være urimeligt fra dette Sted at henstille, at netop denne Del af Bemyndigelsen administreres med Varsomhed.

Den i Afsnit II foreslaaede Reguleringskommission faar en ikke mindre interessant Opgave, idet den skal forene Hensynet til Fortidens Traditioner og Byggeskik og den moderne Udviklings Krav. Hvad dette betyder i det foreliggende Tilfælde, fremgaar med al ønskelig Tydelighed af de indledende Bemærkninger til Afsnit II, navnlig disse Bemærkninger sidste Stykker.

Under ulykkelige Omstændigheder er der nu kommet til at foreligge en Opgave, som nærmest maa betegnes som en fagligt set Ønskeopgave for Byggeteknikere og Byplanlæggere. Deres og Kommissionens Ansvar bliver det saa ogsaa at skabe noget, som er værdifuldt i mere end een Henseende, og som Generationer frem i Tiden skal tale til os om dansk Dygtighed paa dette Omraade. Vi maa ønske dem Lykke til, og ogsaa her gælder det, at Staten maa vise sig velvillig ikke blot ved at faa gennemført Ordninger som denne, der letter Arbejdets Udførelse, men ogsaa ved at støtte f. Eks. Boligbyggeriet derovre paa alle mulige Maader og lade denne Befolkning faa Del i alle de Lempelser, som er til Raadighed. Lovgivningsmagten vil utvivlsomt altid stille sig velvillig, om dens Medvirken paa ny skulde blive paakrævet.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig Gennemførelse her i Tinget.

Hans Conrad Koefoed: Som Bornholmer og Repræsentant for Bornholm har jeg en særlig Grund til at takke den højtærede Indenrigsminister for Fremsættelsen af dette Lovforslag. Den Katastrofe, som i Dagene den 7.—8. Maj overgik vore to smukke og hyggelige Byer Rønne og Neksø, indtraf jo paa et Tidspunkt, hvor man over hele Landet, ogsaa paa Bornholm, levede i den Fæststemning, som Udløsningen fra 5 Aars Aag og Tryk umiddelbart skabte. Derfor var Virkningen ikke alene i de to Byer, men over hele Øen aldeles lammende. Det Forhold, at man herovre ikke straks var bekendt med Ulykkens Omfang og saaledes ikke i første Omgang reagerede væsentligt, gjorde det ikke lettere for os derovre.

Det skal ikke skjules, at aldrig har Afstandene været følt saa store som i de Dage. Det var for os, som om det Hjørne

af Landkortet, hvori vi altid har maattet se Bornholm anbragt, pludselig blev klippet over. Men saa skal det ogsaa dernæst siges, at vi senere har mødt mange Tegn paa en Samfølelse, som næsten gaar ud over alle Grænser, og som vi er megen Tak skyldige for. Først vil jeg nævne den enestaaende Offervilje, der er vist over for Bornholmsindsamlingen, dernæst den Interesse, der fra Statsmagts Side er vist de bomberamte Byer, og som har givet sig Udslag i Nedsættelsen af Embedsmandsudvalget af 23. Maj og nu i Fremsættelsen af dette Lovforslag.

Det vil tage sin Tid at genopbygge alt det, der nu helt eller delvis ligger i Grus. Jeg har hørt nævne et Tidsrum paa fra 2 helt op til 10 Aar, men jeg vil dog haabe og tro, at med lidt god Vilje vil man faa det første til at passe bedre end det sidste. Foreløbig er man ikke naaet længere end til, at Oprydningsarbejdet nu er godt fremskredet, og Tagene paa de beboelige Huse er midlertidigt sat i Stand paa den Maade, at Tagstenene er lagt løse op, men uden Understrykning. Dette har for Resten været Aarsag til, at der under den store Regn, som forleden af en Brandstorm blev pisket over Bornholm, er sket betydelige Vandskader paa disse Huse; jeg har hørt omtale Skader paa op til et Par Tusinde Kroner for et enkelt Hus. Da denne Skade egentlig er en Fortsættelse af Bombeskaderne, forekommer det mig, at Krigsforsikringen burde dække den, men det siges, at man ikke er villig dertil; jeg tillader mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa dette Forhold.

Det er bekendt, at den svenske Stat til Afhjælpning af den umiddelbare Bolignød i de to Byer har skænket et Antal Træhuse, der har den Egenskab, at de meget hurtigt kan gøres færdige til Brug. Jeg føler Trang til paa Bornholmernes Vegne at bringe Sverige vor hjerteligste Tak for denne generøse Gave.

Maa jeg saa med Hensyn til selve Lovforslaget sige, at det jo gaar ud paa gennem en udstrakt Beføjelse til en Kommission at ordne og fremme Genopbygningsarbejdet, byplanmæssigt og paa andre Maader, ogsaa ved at Kommissionen faar Ret til at ekspropriere. Der har allerede vist sig Tegn til, at dette kan komme til at gribe alvorligt ind i private Erhvervsinteresser, men dels maa disse vel træde tilbage, f. Eks. naar det gælder om at skaffe Grunde til de svenske Huse, og desuden tror jeg sikkert, at det stedlige Kommunestyre vil tage alle mulige Hensyn. Jeg er saaledes be-